

РУСУЛ Олег,,

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, політології та психології Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка

МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

Комунікативно-культурна сфера людської діяльності утворюється нинішньою космополітичною сутністю світового розвитку. Цим визначається значення комунікативних процесів, які розвиваються сьогодні в реаліях космополітичного впливу на держави, що глобалізуються. Проте, формування європейськими державами міжкультурної комунікативної політики в наш час продовжує бути суперечливим явищем, зокрема в соціокультурній сфері. Щодо даного питання відомий дослідник У. Бек зазначає про вплив глобалізації на етнокультурні основи держав. Вчений вважає, що космополітизація етносу стається внутрішньо і це призводить до подолання етнічної пам'яті [1]. Дослідник намагається спростувати твердження, що космополітичне суспільство є менш історичним і етнічним за національне, але відмічає, що космополітичному суспільству не вистачає визначеності через його глобальний характер. Слід зазначити, що космополітична держава здатна сприяти налагодженню міжкультурних комунікацій. В цьому відношенні У. Бек вважає, що: «Політичною відповіддю на глобалізацію є «космополітична держава». Вона заснована на принципі національної індиферентності, уможлиблює співіснування національної ідентичності за принципом конституційної толерантності» [1, с. 142]. За таких обставин необхідно розвивати відповідні до європейських прав і свобод міжкультурні діалоги в соціокультурному середовищі Європи. У цьому зв'язку маємо констатувати, що пошук прийнятних умов міжкультурного діалогу у державі в умовах культурної глобалізації також ускладнений ситуацією пов'язаною із «кризою ідентичності», де на наш погляд, криються сучасні протиріччя міжкультурних комунікацій. У державах, що глобалізуються йде перебудова світоглядно-культурних уявлень, і для багатьох європейських держав подібна

ситуація є соціокультурним викликом. До того ж зазначимо, що криза ідентичності є реакцією на дані виклики. В такий спосіб «кризу ідентичності» можна означати як період перетворення соціокультурного середовища Європи під впливом культурної глобалізації. В даний час нові форми комунікацій між соціальними агентами пов'язуємо з розвитком постіндустріального суспільства, яке має космополітичний характер. Становлення певних нових ідентичностей не означає злам сталого соціокультурного середовища тієї чи іншої європейської держави, її корінних культурних традицій та звичаїв. В даному випадку мова більше йде про видозміни поведінкових моделей людини в комунікативно-культурній сфері. Ми вважаємо, що подальший розвиток міжкультурної комунікації не означає нівеляцію етнокультурних складових національної ідентичності європейських держав. Акцентуємо увагу на тому, що розвиток міжкультурних комунікацій в європейських державах залежить від рівня розвитку у майбутньому міжкультурної толерантності в соціокультурному середовищі самих держав. Становлення прийнятної міжкультурної комунікації, де одна етнокультура співіснує з іншими без втрат для себе – є поступовим і відповідно тривалим.

Отже, розвиток міжкультурних комунікацій в соціокультурному середовищі європейських держав здатний призводити до утворення в майбутньому сталої мультикультурної традиції. На нашу думку, міжкультурні діалоги спроможні налагоджувати прийнятні крос-культурні комунікації в європейському соціокультурному просторі. В цілому явище міжкультурної комунікації, як складова культурної глобалізації є на сьогодні актуальним питанням для подальших дослідницьких розвідок.

Список використаних джерел та літератури:

1. Бек, Ульрих. Влада і контрвлада у добу глобалізації. Нова світова політична економія / Ульрих Бек; пер. З нім. О. Юдіна. – К.: Ніка-Центр, 2011. – 408 с.